

Valtuutettu Vuornoksen valtuustoaloite: C-hepatiitin eliminoiminen hyvinvointialueelta vuoteen 2027 mennessä

C-hepatiitti on viruksen aiheuttama maksatulehdus, joka tarttuu herkästi veren välityksellä. Huumeiden pistoskäyttö on Suomessa C-hepatiitin yleisin tartuntatapa. Petteri Orpon hallitus tavoittelee C-hepatiitin eliminoimista eli taudin kitkemistä kokonaan Suomesta vuoteen 2027 mennessä.

C-hepatiitin eliminoiminen olisi mahdollista lyhyelläkin aikavälillä, mikäli riittävä osa viruksen kantajista saataisiin hoidon piiriin ja siten ehkäistystä uudelleentartuntoja. Tartuntatautilaki yhdessä sosiaali- ja terveydenhuoltolain kanssa velvoittavat hoitamaan C-hepatiittia sairastavan viivytyksettä. Suomessa on kansallinen C-hepatiittistrategia ja hoitopolkusuositus, jotka antavat vahvan pohjan C-hepatiitin hoitotyölle.

Suosituksista ja strategiasta huolimatta merkittävä osa potilaista ei saa tarvitsemaansa hoitoa johtuen erityisesti siitä, että C-hepatiitin kantajien tartuntojen testaaminen on puutteellista. Riittävä tartuntariskissä olevien henkilöiden testaaminen ja oikea-aikainen hoito vähentäisivät inhimillistä kärsimystä ja toisivat pitkällä tähtäimellä kustannussäästöjä.

Jotta C-hepatiitti saadaan eliminoidua, tulee taudin torjuntatoimissa keskittyä pistohuumeiden käyttäjien testaukseen ja hoitoon. Pistohuumeiden käyttäjät eivät pääsääntöisesti itse hakeudu terveydenhuollon piiriin testattavaksi, vaan palveluiden tulisi mennä huumeidenkäyttäjien luokse. Tämä tarkoittaisi testausta matalan kynnyksen kohteissa, kuten neulanvaihtopisteissä, terveysneuvonnoissa ja asumisyksiköissä.

Myös liikkuvaan testaukseen tulisi panostaa, jotta kaikki tartuntaa kantavat saadaan testauksen ja hoidon piiriin. Jalkautuvaa ja tartuntariskin omaavien luokse vietävää C-hepatiittitestauksia ja hoitoa on pilotoitu hyvin tuloksin Suomen eri kunnissa, kuten Helsingissä ja Lahdessa. Erityisesti pääkaupunkiseudulla, jossa huumeidenkäyttäjät liikkuvat yli kuntarajojen, olisi tärkeää tehdä hyvinvointialuerajat ylittävää yhteistyötä, jotta panostukset taudin eliminoimiseksi eivät valu hukkaan.

C-hepatiitin eliminointiohjelmaan on varattu valtakunnallinen määräraha, jota myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue voi hyödyntää C-hepatiitin torjumiseen tähtäävässä työssä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tehostaa C-hepatiitin torjuntaa ja tekee tarvittavat toimet valtakunnallisen C-hepatiitin eliminoimistavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Henrik Vuornos

Fullmäktigeledamot Vuornos motion: Eliminera hepatitis C från välfärdsområdet fram till 2027

Hepatitis C är en virusinfektion i levern som lätt överförs via blodet. I Finland är injektionsmissbruk av droger den vanligaste smittvägen för hepatitis C. Petteri Orpos regering strävar efter att eliminera hepatitis C, det vill säga att fullständigt utrota sjukdomen från Finland fram till 2027.

Det är möjligt att eliminera hepatit C även på kort sikt om en tillräcklig andel av virusbärare vårdas för att förhindra återsmitta. Lagen om smittsamma sjukdomar och hälso- och sjukvårdslagen förpliktar att utan dröjsmål vårda en person som insjuknat i hepatit C. I Finland finns det en nationell strategi för hepatit C och en vårdvägsrekommendation som skapar en stark grund för vården av hepatit C.

Trots rekommendationer och strategi, får en betydande del av patienterna inte den vård de behöver, särskilt eftersom testningen av infektioner hos bärare av hepatit C är bristfällig. Tillräcklig testande av personer i infektionsrisk och vård i rätt tid kan minska på mänskligt lidande och på lång sikt medföra kostnadsbesparingar.

För att eliminera hepatit C bör åtgärderna för att bekämpa sjukdomen fokusera på att testa och behandla personer som injicerar droger. Vanligtvis söker sig personer som injicerar droger inte till hälso- och sjukvården utan tjänsterna borde söka sig till dem som använder droger. Detta skulle innebära testning på platser med låg tröskel såsom vid sprutbytesmottagning, hälsorådgivning och boendeenheter.

Man borde också satsa på patientnära testning så att alla som bär på infektionen får vård. Uppsökande testning och behandling av hepatit C på personer som löper risk för infektion har provats med goda resultat i olika kommuner i Finland, såsom i Helsingfors och Lahtis. Särskilt i huvudstadsregionen där drogmissbrukare rör sig över kommungränserna är det viktigt att samarbeta över välfärdsområdesgränserna så att ansträngningarna till att eliminera sjukdomen inte går till spillo.

Ett nationellt anslag har reserverats för programmet för eliminering av hepatit C, som också Västra Nylands välfärdsområde kan utnyttja i sitt arbete med att bekämpa hepatit C.

Vi som undertecknat motionen föreslår att Västra Nylands välfärdsområde effektivisera bekämpningen av hepatit C och vidtar de nödvändiga åtgärderna för att uppnå det nationella målet att eliminera hepatit C fram till 2027.

Allekirjoittanut 1.10.2024

1. Vuornos Henrik, aloitteen jättäjä / Inlämnare av motionen
2. Thure-Toivanen Tiina
3. Hyrkkö Saara
4. Leivo Tomi
5. Knaapi Emilia
6. Vehmanen Emma-Stina
7. Hakulinen Emmi
8. Hietanen-Tanskanen Ira
9. Mollgren Satu
10. Uusitalo Arja
11. Karimäki Johanna

12. Westerholm Anita
13. Laiho Mia
14. Laakso Mikko
15. Järvenpää Kaarina
16. Mönttinen Ari
17. Kajava Henna
18. Partanen Henna
19. Limnéll Jarno
20. Piirtola Mikko
21. Rasinsalo Anu
22. Wejberg Otto
23. Laakso Ville
24. Karjalainen Tapio
25. Katainen Mervi
26. Noro Tiina
27. Haapaniemi Timo
28. Hiilamo Henna
29. Alaviiri Kaisa
30. Marttila Helena
31. Hiila Eeva
32. Kokko Elina
33. Havu Isto
34. Laine Aino
35. Hukari Hanna
36. Nummelin Petra
37. Salovaara Taru
38. Sahiluoma Anna
39. Fagerström Noora
40. Myllyniemi Markus